

A large, stylized graphic of a leaf and branch in a dark purple color, set against a grey background. The leaf is the central focus, with a stem and several smaller leaves extending from it.

3 Katsomusten moninaisuus

Sivut 28–35

Johdattavat kysymykset

- Mitä piirteitä liittyy maailmankatsomukseen?
- Miten uskonottomuus ilmenee?
- Mitä ovat agnostisismi ja ateismi?
- Mitä uskonnonvapaus tarkoittaa?

Maailmankatsomus ja maailmankuva

Maailmankatsomus

- kokonaisvaltainen tulkinta maailmasta ja elämästä
- sisältää maailmankuvan ja tulkinnan maailmasta
- eettiset pohdinnat osa maailmankatsomusta

Maailmankuva

- näkemys siitä, millainen maailma on
- osa maailmankatsomusta
- myytit olivat oman aikansa maailmankuvia
- nykyään perustuu usein tieteisiin ja niiden antamaan tietoon

Uskonnottomuuden olemus

- sekularisaatio – uskonnollisten arvojen heikentyminen yhteiskunnassa
- uskontokritiikki – uskonnon merkityksen ja vaikutuksen arviointia ja arvostelua (esim. moraalinen ja tieteellinen uskontokritiikki)
- agnostisismi – uskonnollisiin oppeihin ei oteta kantaa, koska tietoa ei ole
- deismi – Jumala on luonut maailman, mutta ei enää puutu sen kehitykseen (syntyi 1700-luvulla)
- ateismi – kieltää jumaluuden tai jumalinen olemassaolon (esim. naturalistinen ja eksistentiaalinen ateismi)
- vapaa-ajattelu – toimintaa, joka pyrkii edistämään uskonnoista vapaata ajattelua ja uskonnotonta yhteiskuntaa

Uskonnonvapaus

- Ajatus kaikkia koskevasta uskonnonvapaudesta alkoi kehittyä vasta 1900-luvulla
- Saanut muotoilun YK:n Ihmisoikeusjulistuksen 18. Artiklassa
- Sisältää kaksi ulottuvuutta:
  - Positiivinen uskonnonvapaus: vapaus usko, mihin haluaa; vapaus opettaa, harjoittaa ja levittää uskontoaan
  - Negatiivinen uskonnonvapaus: vapaus olla kuulumatta mihinkään uskontoon tai uskontoryhmään, vapaus vaihtaa uskontoaan

Keskeiset käsitteet

- maailmankatsomus
- maailmankuva
- agnostisismi
- ideologia
- deismi
- ateismi
- vapaa-ajattelu
- negatiivinen uskonnonvapaus
- positiivinen uskonnonvapaus

